

آموزش آواز صیل ایرانی

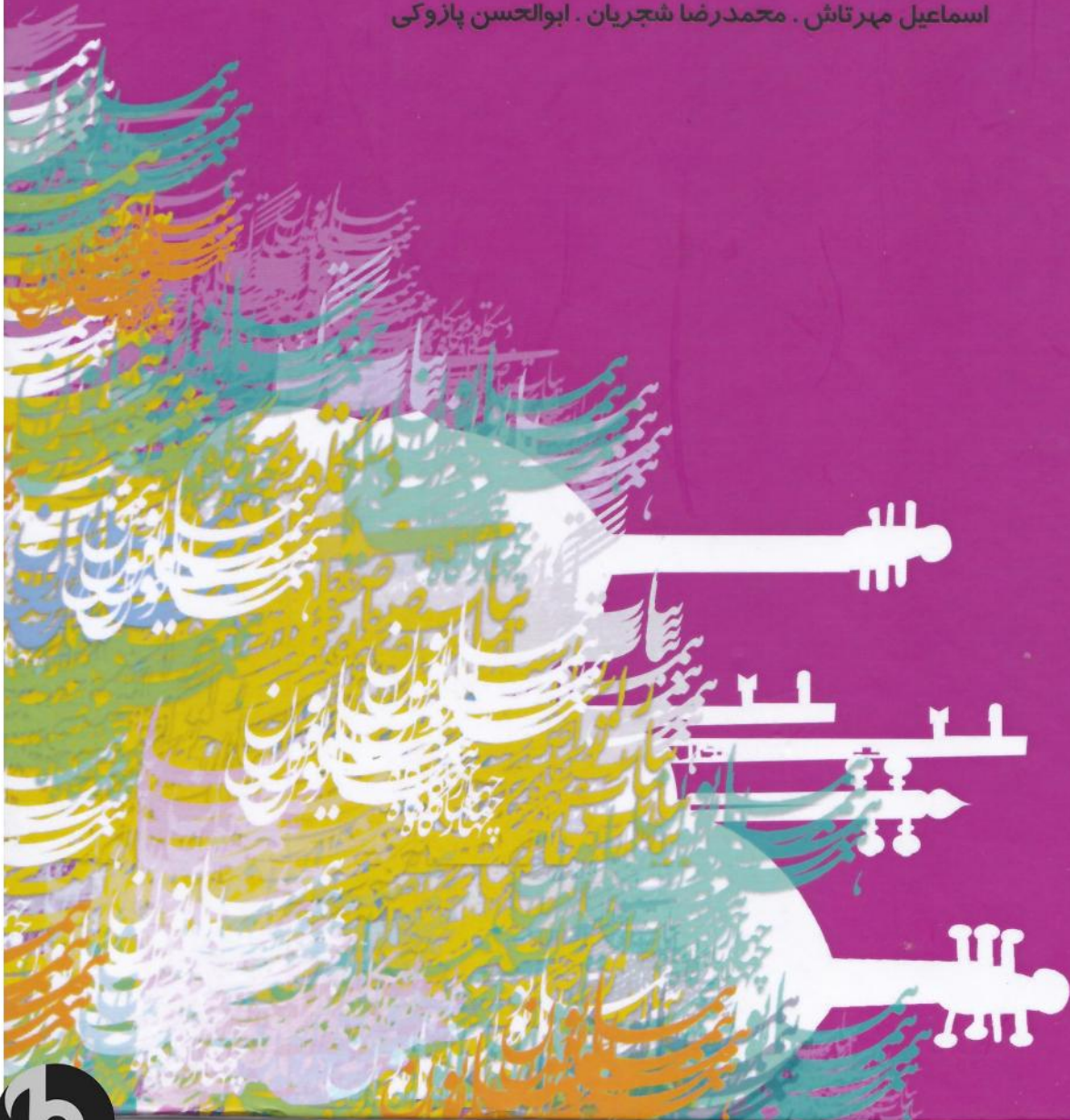
مولفان : مهدی کاظمی و مهدی قاسمی

آواز افشاری

همراه با فایل صوتی

روایت استادان :

اسماعیل مهرتاش . محمدرضا شجریان . ابوالحسن پازوکی

سرشناسه	: قاسمی، مهدی، ۱۳۵۷ اردیبهشت
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش آواز اصیل ایرانی / مؤلفان مهدی قاسمی، مهدی کاظمی
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات موسیقی عارف، ۱۴۰۴
مشخصات ظاهری	: قطع وزیری، ۲۹۴ صفحه، جلد ۶
شابک	: ۹۷۹-۰-۶۹۸۵۴-۰۴۷-۶
موضوع	: آواز ایرانی -- دستگاه‌ها -- ردیف
موضوع	: آواز افشاری
موضوع	: Singing, Iranian - Dastgah -- Radif
شناسه افزوده	: کاظمی، مهدی، ۱۳۴۶
شناسه افزوده	: کاظمی، مهدی، ویراستار
رده‌بندی کنگره	: M۱۸۲۰/ق۲۴۸ ۱۳۹۷
رده‌بندی دیویی	: ۷۸۹/۱۶۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۹۲۷۲۱

www.aref.com

arefmusic.sn

تهران، خیابان جمهوری، نرسیده به میدان بهارستان، کوچه محمودی، پلاک ۳، طبقه اول

تلفن: ۳۱-۳۳۹۷۶۴۳۰ فکس: ۳۳۹۱۴۳۱۴ تلفن همراه: ۰۹۰۳۱۳۴۹۵۵۵

آموزش آواز اصیل ایرانی - جلد ششم - آواز افشاری

نام مؤلفان: مهدی کاظمی، مهدی قاسمی

گرافست: مهدی چابوک

ویراستار: مهدی کاظمی

نگارنده‌ی نت: جعفر صالحی

چاپ اول: سال ۱۴۰۴

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

مختصری از سرگذشت موسیقی ایران زمین به روایت استاد ابوالحسن پازوکی.....	۲۵
تمثیل باغ موسیقی	۲۵
تأثیر موسیقی بر مغز و بدن انسان - مغز و تفسیر بدن	۲۸
بای نورال بیت چیست	۴۱
پیشینه‌ی موسیقی درمانی	۴۴
تشخیص خودکار دستگاه و گام موسیقی سنتی ایرانی	۵۳
زنان موسیقی ایران بخش اول	۶۳
دستگاه شور	۷۱
متعلقات شور	۷۱
آواز یا مایه‌ی افشاری	۷۲
درجات مهم	۷۳
رابطه با دیگر آوازها و دستگاه‌ها	۱۲
گوشه‌های مهم افشاری	۱۳
گام افشاری	۱۷
مایه شناسی افشاری	۱۹
مدولاسیون (مدگری) از افشاری به سایر دستگاه‌ها	۹۱
گوشه‌های افشاری در روایت‌های مختلف	۹۲
آواز افشاری به روایت استاد مهرتاش	۹۴
آواز افشاری به روایت استاد طاهرزاده	۹۵
برنامه‌ی درسی کلاس آواز- مایه‌ی افشاری - سطح اول	۹۷
درآمد نوع اول	۹۹
تصنیف «دخترک فال‌بین» با صدای غلامحسین بنان	۹۹
جلسه‌ی دوم: جامه‌دران	۱۰۰
تصنیف «نمی‌دانم چه در پیمانه کردی»	۱۰۰
جلسه‌ی سوم: حزین	۱۰۱
تصنیف «رنگ‌های طبیعت» با صدای تاج اصفهانی	۱۰۱
جلسه‌ی چهارم: عراق	۱۰۲
تصنیف «صبح زندگی» با صدای خیاط‌باشی	۱۰۲
جلسه‌ی پنجم: رهاب	۱۰۳

- تصنیف «جوانی - گل های رنگارنگ ۲۴۲ و ۳۸۷» با صدای حسین قوامی ۱۰۳
- جلسه ی ششم: حصار - ابول ۱۰۴
- تصنیف «ملکا ذکر تو گویم» با صدای محمد رضا شجریان ۱۰۴
- جلسه ی هفتم: مرور دوره ۱۰۵
- جلسه ی هشتم: قرایی ۱۰۵
- تصنیف «از کفم رها» با صدای محمد رضا شجریان ۱۰۵
- جلسه ی نهم: کرشمه ۱۰۶
- تصنیف «در آتشم از برق نگاهی بنشاندی نشست» با صدای مرضیه ۱۰۶
- جلسه ی دهم: صدری ۱۰۷
- تصنیف «مرغ شباهنگ» با صدای محمودی خوانساری ۱۰۷
- جلسه ی یازدهم: مثنوی ۱۰۸
- تصنیف «زهره» با صدای داریوش رفیعی ۱۰۸
- جلسه ی دوازدهم: غمنامه ۱۰۹
- تصنیف «پر تو عشق» با صدای غلامحسین بنان ۱۰۹
- کار اجرایی شعر اول «نزد من آ - بخش اول» شعر از پانته آسگری ۱۱۰
- کار اجرایی شعر دوم «نزد من آ - بخش دوم» شعر از پانته آسگری ۱۱۰
- کار اجرایی شعر سوم «نزد من آ - بخش سوم» شعر از پانته آسگری ۱۱۱
- کار اجرایی شعر چهارم «نزد من آ - بخش چهارم» شعر از پانته آسگری ۱۱۱
- برنامه ی درسی کلاس آواز - مایه ی افشاری - سطح دوم ۱۱۳
- درآمد نوع اول ۱۱۵
- تصنیف «دیدم صمنی» با صدای علیرضا افتخاری ۱۱۵
- جلسه ی دوم: جامه دران نوع دوم ۱۱۶
- تصنیف «هر دل که بینی - یک شاخه گل ۳۱۳» با صدای الهه ۱۱۶
- جلسه ی سوم: حزین نوع دوم ۱۱۷
- با آنکه دلم از غم هجرت خون است» با صدای نادر گلچین ۱۱۷
- جلسه ی چهارم: عراق نوع دوم ۱۱۸
- تصنیف «همچو شمعی کز شررها هستی سوزد» با صدای داریوش رفیعی ۱۱۸
- جلسه ی پنجم: رهاب نوع دوم و فرود ۱۱۹
- تصنیف «آرام جان» با صدای محمد رضا شجریان ۱۱۹
- جلسه ی ششم: حصار و ابول نوع دوم ۱۲۰

- آواز «گل‌های تازه ۱۹ - نماز شام غریبان» با صدای محمودی خوانساری ۱۳۶
- برنامه‌ی «گل‌های رنگارنگ شماره ۴۷۸» با صدای ناهید و اکبر گلپایگانی ۱۳۶
- تصنیف «لاله‌ی خونین - آتشین لاله» با صدای غلامحسین بنان ۱۳۷
- تصنیف «مستانه» با صدای غلامحسین بنان ۱۳۷
- آواز «مثنوی افشاری - این دهان بستی» با صدای محمد رضا شجریان ۱۳۷
- آواز «دل شکسته - از برنامه‌ی گل‌های رنگارنگ ۵۵۰» با صدای محمودی خوانساری .. ۱۳۸
- تصنیف «نیایش» با صدای شجریان، شعر از سهراب سپهری ۱۳۸
- تصنیف «مجلسیان» با صدای ایرج بسطامی ۱۳۸
- برنامه‌ی «گل‌های رنگارنگ ۵۱۲» با صدای خوانساری، پوران و گلپایگانی ۱۳۹
- آواز «برنامه گل‌های تازه ۱۴۸» با صدای محمودی خوانساری ۱۴۰
- تصنیف «نکنم اگر چاره‌ی دل گل‌های رنگارنگ ۲۶۰» با صدای الهه و گلپایگانی ۱۴۰
- آواز «دل مجنون» با صدای محمد رضا شجریان ۱۴۱
- تصنیف «هر وایه - گل‌های صحرایی ۸۸» - با صدای عبدالوهاب شهیدی ۱۴۱
- برنامه‌ی «گل‌های رنگارنگ ۳۰۵، شیدا شده‌ام چه کنم» با صدای عبدالوهاب شهیدی .. ۱۴۲
- برنامه «یک شاخه گل شماره ۴۱۰» با صدای محمودی خوانساری، شجریان ۱۴۳
- آواز «وافریادا ز عشق وافریدا» - گل‌های تازه ۱۵۴» با صدای محمدرضا شجریان ۱۴۳
- آواز «یاران غمم خورید - برگ سبز ۱۰۵» با صدای محمودی خوانساری ۱۴۴
- برنامه «گل‌های رنگارنگ شماره ۲۲۸» با صدای حسین قوامی و غلامحسین بنان ۱۴۴
- تصنیف «گفتم غم تو دارم» با صدای محمودی خوانساری ۱۴۵
- تصنیف «مرغ بی بال و پر» با صدای جواد بدیع زاده ۱۴۵
- تصنیف «بی تو به سر نمی‌شود» با صدای شهرام ناظری ۱۴۶
- تصنیف «با من صنما - یک شاخه گل ۳۸۳» با صدای عبدالوهاب شهیدی ۱۴۷
- برنامه‌ی «گل‌های رنگارنگ ۳۱۲ و ۷۲۲» با صدای عبدالوهاب شهیدی و الهه ۱۴۸
- آواز «گل‌های تازه برنامه شماره ۱۲۷» با صدای علی اکبر گلپایگانی ۱۴۹
- آواز «حسب حالی ننوشتیم و شد ایامی چند» با صدای محمدرضا شجریان ۱۵۰
- تصنیف «نه قدرت که با وی نشینم» با صدای محمدرضا شجریان ۱۵۰
- برنامه‌ی «بخت با من است - گل‌های تازه ۵» با صدای سیما بینا و ایرج ۱۵۱
- آواز «اسرار جاودان - آخر این ناله‌ی سوزنده اثرها دارد» با صدای قمرالملوک ۱۵۱
- آواز «بوی بهار می‌آید - گل‌های تازه ۸۱» با صدای حسین قوامی ۱۵۲
- تصنیف «راز پنهان» با صدای پریرا ۱۵۲

- ۱۵۳ تصنیف «ناگریز» با صدای پریسا
- ۱۵۳ آواز «یک روز به شیدایی در زلف تو آویزم» با صدای علی اکبر گلپایگانی
- ۱۵۴ آواز «گل انتظار - گل های تازه ۵۶» با صدای علی اکبر گلپایگانی
- ۱۵۴ آواز «گل های تازه برنامه شماره ۱۰۹» با صدای ایرج
- ۱۵۵ آواز «همه خفتند و من دلشده را خواب نبرد» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۵۵ آواز «روز وصلم قرار دیدن نیست» با صدای عبدالوهاب شهیدی
- ۱۵۶ آواز «جانی که خلاص از شب هجران تو کردم» با صدای هایده
- ۱۵۶ تصنیف «کمند عشق» با صدای مهر آفاق خانم
- ۱۵۷ برنامه ی «گل های رنگارنگ ۲۲۸ ب» با صدای غلامحسین بنان و حسین قوامی
- ۱۵۸ ترانه «دلهم خواست» با صدای هایده
- ۱۵۹ آواز «افسرده ی از یار جدا - گل های رنگارنگ ۲۴۷» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۵۹ آواز «با مرادم آرزوی جان کنم» با صدای دلکش و ایرج
- ۱۶۰ آواز «همسفر - یک شاخه گل ۲۰۷» با صدای علی اکبر گلپایگانی
- ۱۶۰ ترانه ی «محبت» با صدای مهستی
- ۱۶۱ آواز «برگ سبز شماره ۱» با صدای جواد ذبیحی
- ۱۶۱ تصنیف «حسن گل» با صدای داریوش رفیعی
- ۱۶۲ برنامه ی «دلارامی یا بلای منی - گل های ۳۸۰ ب و ۵۸۰» با صدای شجریان و هایده
- ۱۶۲ تصنیف «فلک وارونه» با صدای داریوش رفیعی
- ۱۶۳ تصنیف «بستر گل ها - یک شاخه گل ۱۵۰ و ۱۵۶» با صدای کورس سرهنگ زاده
- ۱۶۳ برنامه «برگ سبز شماره ی ۳۰۱» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۶۴ تصنیف «ساقیا» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۶۵ تصنیف «ناز نگاه» با صدای علیرضا افتخاری
- ۱۶۵ تصنیف «الا یا ایها الساقی» با صدای ایرج بسطامی
- ۱۶۶ برنامه ی «نمی دانم چه در پیمانه کردی - گل های ۲۵۸» با صدای الهه و اکبر گلپایگانی
- ۱۶۶ تصنیف «شیرین» با صدای داریوش رفیعی
- ۱۶۷ آواز «بخت آینه» با صدای غلامحسین بنان
- ۱۶۷ برنامه ی «خدایا چه کنم - گل های رنگارنگ ۲۲۵» با صدای مرضیه و اکبر گلپایگانی
- ۱۶۸ برنامه ی «ای صبا آنچه شنیدی ز لب یار بگو» با صدای اکبر گلپایگانی و غلامحسین بنان
- ۱۶۸ تصنیف «صبح شد باز» با صدای پروانه، پوران
- ۱۶۹ برنامه ی «عشق شوریده» با صدا و آهنگ محمدرضا شجریان

- برنامه ی «گل های رنگارنگ ۴۹۹» با صدای الهه و عبدالوهاب شهیدی ۱۷۰
- برنامه ی «برگ سبز شماره ی ۲۹۶» با صدای عبدالوهاب شهیدی ۱۷۰
- برنامه ی «گل های رنگارنگ ۴۰۳» با صدای ناهید دایی جواد و عبدالوهاب شهیدی ۱۷۱
- برنامه ی «گل های رنگارنگ ۳۸۱» با صدای شهیدی، الهه و حسین قوامی ۱۷۲
- برنامه ی «گل های رنگارنگ ۳۲۹» با صدای عبدالوهاب شهیدی ۱۷۳
- تصنیف «پرده ی عشاق - چشم بر هم نرم» با صدای داریوش رفیعی ۱۷۳
- تصنیف «ای گل چه زیبایی - نغمه ی بیستون» با صدای منوچهر همایون پور ۱۷۴
- آواز «مثنوی» با صدای قمرالملوک وزیری ۱۷۴
- تصنیف «راز پنهان» آهنگ از جواد لشگری، شعر از رهی معیری ۱۷۵
- تصنیف «تو ای تاج تاج سر خسروانی» با صدای مهدی امامی ۱۷۵
- تصنیف «عشق» با صدای سالار عقیلی ۱۷۶
- تصنیف «بهار زندگانی» با صدای تاج اصفهانی ۱۷۶
- آواز «نامه و پیغام» با صدای بنان ۱۷۶
- ترانه «رختخواب مرا مستانه بنداز» با صدای داریوش رفیعی ۱۷۷
- تصنیف «به لطف خیالت به شوق وصال» با صدای سالار عقیلی ۱۷۷
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۲۲۰» با صدای ایرج ۱۷۸
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۶۲» با صدای حسین قوامی ۱۷۸
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۲۱۶» با صدای محمد رضا شجریان ۱۷۸
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۳۱ و ۵۳» با صدای بنان ۱۷۹
- برنامه ی «برگ سبز برنامه شماره ۴۰» با صدای ادیب خوانساری ۱۷۹
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۹۴» با صدای محمودی خوانساری ۱۷۹
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۲۲۶» با صدای ناصر مسعودی ۱۸۰
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۲۹۸» با صدای حسین قوامی ۱۸۰
- برنامه ی «گل های رنگارنگ ۲۰۵» با صدای غلامحسین بنان، مرضیه، حسین قوامی ۱۸۱
- تصنیف «دام ره بلا» با صدای داریوش رفیعی ۱۸۲
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۲۴۶» با صدای محمد رضا شجریان ۱۸۲
- برنامه ی «گل های تازه ۸۰» با صدای شهیدی و سیما بینا ۱۸۳
- برنامه ی «یک شاخه گل ۱۱۱» با صدای گلپایگانی ۱۸۴
- برنامه ی «یک شاخه گل ۲۰۷» با صدای گلپایگانی ۱۸۴
- برنامه ی «یک شاخه گل ۲۱۱» با صدای گلپایگانی ۱۸۴

- ۱۸۵ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۲۱۹» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۸۵ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۲۴۰» با صدای حسین قوامی
- ۱۸۵ تصنیف «خوشا دیشب» آهنگ از جواد لشگری
- ۱۸۶ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۲۴۳» با صدای الهه و عبدالوهاب شهیدی
- ۱۸۶ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۲۶۴ و برگ سبز ۲۱۸» با صدای حسین قوامی
- ۱۸۷ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۲۷۹» با صدای عبدالوهاب شهیدی
- ۱۸۷ تصنیف «مجلسیان» با صدای ایرج بسطامی
- ۱۸۸ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۳۰۶» با صدای ناهید
- ۱۸۸ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۳۳۹» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۸۸ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۳۹۱» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۸۹ برنامه‌ی «یک شاخه گل ۴۲۳» با صدای حسین قوامی
- ۱۸۹ تصنیف «آتش جاودان» با صدای غلامحسین بنان
- ۱۹۰ برنامه‌ی «در دل و جان خانه کردی عاقبت» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۱ آواز «برگرفته از آلبوم آرام جان و کنسرت سندهج ۱۳۷۷» با صدای شجریان
- ۱۹۱ برنامه‌ی «گل‌های تازه شماره ۱۴۸» با صدای محمود محمودی خوانساری
- ۱۹۲ اجرای «برگرفته از آلبوم سرو چمن» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۲ آواز «چو دست بر سر زلفش زخم» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۳ آواز «برگرفته از کنسرت تاجیکستان» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۳ تصنیف «الا یا ایها الساقی» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۴ آواز «بلبلی برگ گلی پیچیده در منقار داشت» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۴ آواز «زان یار دلنوازم» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۵ آلبوم «رنج خمار» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۵ تصنیف «جانا هزاران آفرین» با صدای قمرالملوک وزیری
- ۱۹۶ آواز «گل‌های رنگارنگ ۵۴۱ ب» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۶ آواز «یک شاخه گل ۶۰» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۹۶ آواز «یک شاخه گل ۱۱۱» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۹۷ تصنیف «یک شاخه گل ۲۱۱» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۹۷ آواز «گل‌های تازه شماره ۸۱» با صدای حسین قوامی
- ۱۹۸ تصنیف «خواهم کنم جانم نثار باز آ»
- ۱۹۸ تصنیف «زلف دوتا» با صدای داریوش رفیعی

- ۱۸۵ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۲۱۹» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۸۵ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۲۴۰» با صدای حسین قوامی
- ۱۸۵ تصنیف «خوشا دیشب» آهنگ از جواد لشگری
- ۱۸۶ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۲۴۳» با صدای الهه و عبدالوهاب شهیدی
- ۱۸۶ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۲۶۴ و برگ سبز ۲۱۸» با صدای حسین قوامی
- ۱۸۷ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۲۷۹» با صدای عبدالوهاب شهیدی
- ۱۸۷ تصنیف «مجلسیان» با صدای ایرج بسطامی
- ۱۸۸ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۳۰۶» با صدای ناهید
- ۱۸۸ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۳۳۹» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۸۸ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۳۹۱» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۸۹ رنانه‌ی «یک شاخه گل ۴۲۳» با صدای حسین قوامی
- ۱۸۹ تصنیف «آتش جاودان» با صدای غلامحسین بنان
- ۱۹۰ رنانه‌ی «در دل و جان خانه کردی عاقبت» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۱ آواز «برگرفته از آلبوم آرام جان و کنسرت سنج ۱۳۷۷» با صدای شجریان
- ۱۹۱ رنانه‌ی «گل‌های تازه شماره ۱۴۸» با صدای محمود محمودی خوانساری
- ۱۹۲ اجرای «برگرفته از آلبوم سرو چمن» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۲ آواز «چو دست بر سر زلفش زنم» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۳ آواز «برگرفته از کنسرت تاجیکستان» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۳ تصنیف «الا یا ایها الساقی» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۴ آواز «بلبلی برگ گلی پیچیده در منقار داشت» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۴ آواز «زان یار دلنوازم» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۵ آلبوم «رنج خمار» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۵ تصنیف «جانا هزاران آفرین» با صدای قمرالملوک وزیری
- ۱۹۶ آواز «گل‌های رنگارنگ ۵۴۱ ب» با صدای محمدرضا شجریان
- ۱۹۶ آواز «یک شاخه گل ۶۰» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۹۶ آواز «یک شاخه گل ۱۱۱» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۹۷ تصنیف «یک شاخه گل ۲۱۱» با صدای اکبر گلپایگانی
- ۱۹۷ آواز «گل‌های تازه شماره ۸۱» با صدای حسین قوامی
- ۱۹۸ تصنیف «خواهم کنم جانم نثارت باز آ»
- ۱۹۸ تصنیف «زلف دوتا» با صدای داریوش رفیعی

- آواز «بوی خوش تو - گل های تازه ۱۵۳» با صدای محمد رضا شجریان ۱۹۹
- برنامه ی «باد خزان - گل های تازه ۱۵۶» با صدای محمد رضا شجریان ۱۹۹
- برنامه ی آواز «یک شاخه گل ۴۵۱» با صدای جمال وفایی ۲۰۰
- ترانه ی «یک حمومی من بسازم» ۲۰۰
- ترانه ی «مرغ بی آشیان» با صدای جواد بدیع زاده ۲۰۱
- تصنیف «زلف بر باد مده» با صدای داریوش ۲۰۱
- برنامه ی «گل های ۴۶۰ - با دلیم مهربان شو» با صدای حمیرا ۲۰۲
- تصنیف «جام جهانیین» با صدای غلامحسین بنان ۲۰۳
- ترانه ی «تنها تو را» با صدای مهستی ۲۰۳
- تصنیف «نفس باد صبا» با صدای ایرج بسطامی ۲۰۳
- تصنیف «دست حق» با صدای قمرالملوک وزیری ۲۰۴
- آواز «مثنوی - گفت معشوقی به عاشق ای فتا» با صدای حسام الدین سراج ۲۰۴
- برنامه ی «برگ سبز شماره ی ۴۱» با صدای حسین قوامی (افشاری-ابوعطا) ۲۰۵
- آواز «برگ سبز شماره ی ۵۸» با صدای فرح، شعر از سعدی ۲۰۵
- آواز «برگ سبز شماره ی ۱۴۲» با صدای علی اکبر گلپایگانی ۲۰۵
- آواز «گفتم که عهد بستم - برگ سبز شماره ی ۶۲» با صدای حسین قوامی ۲۰۶
- آواز «برگ سبز شماره ی ۱۱۴» با صدای عبدالوهاب شهیدی ۲۰۶
- آواز «تا ز میخانه و می نام و نشان خواهد بود» با صدای پریسا ۲۰۶
- برنامه ی «برگ سبز شماره ی ۱۲۰» با صدای حسین قوامی ۲۰۷
- تصنیف «نسیم کوی معشوق» با صدای مهدی قاسمی ۲۰۷
- آواز «برگ سبز شماره ی ۱۸۰» با صدای حسین قوامی ۲۰۷
- برنامه ی «برگ سبز شماره ی ۲۲۰» با صدای ایرج ۲۰۸
- برنامه ی «برگ سبز شماره ی ۲۲۳» با صدای ناصر مسعودی ۲۰۸
- آواز «برگ سبز شماره ی ۲۲۸» با صدای جمال وفایی ۲۰۸
- آواز «برگ سبز شماره ی ۲۷۰» با صدای حسین قوامی ۲۰۸
- آواز «برگ سبز شماره ی ۲۹۷» با صدای جمال وفایی ۲۰۹
- برنامه ی «برگ سبز شماره ۲۶۱» با صدای شجریان ۲۰۹
- برنامه ی «گل انتظار - گل های تازه شماره ی ۵۶» با صدای اکبر گلپایگانی ۲۰۹
- برنامه ی آواز و تصنیف «مه رخان» با صدای روح انگیز ۲۱۰
- برنامه ی «برگ سبز شماره ی ۲۳۵» با صدای یحیی معتمد وزیری ۲۱۰

۲۱۱	برنامه ی «گل های تازه شماره ی ۶۲» با صدای شهیدی
۲۱۱	تصنیف «پرتوی عشق» با صدای بنان
۲۱۲	آواز «آن شکر خنده که پر نوش جهانی دارد» با صدای اقبال آذر
۲۱۲	تصنیف «تند تند - دوش دوش» با صدای محمد رضا شجریان
۲۱۳	تصنیف «اگر با من بودی» با صدای مرضیه
۲۱۳	تصنیف «دلیرانه» با صدای شهرام ناظری
۲۱۴	تصنیف «ماجرای دل» با صدای عهدیه
۲۱۴	تصنیف «امروز ای فرشته ی رحمت بلا شدی» آهنگ و شعر از عارف قزوینی
۲۱۵	برنامه ی «گل های رنگارنگ ۱۳۴» با صدای مرضیه و بنان
۲۱۵	تصنیف «جلوه ی خدا» آهنگ از مهدی کاظمی
۲۱۶	تصنیف «افسردگان» آهنگ از مهدی کاظمی
۲۱۶	تصنیف «رفتیم و پا بر سر دنیا گذاشتیم» آهنگ از مهدی کاظمی
۲۱۸	سخنی چند درباره نت نگاری کتاب
۲۱۹	ردیف استاد محمد مجرد ایرانی بر اساس کوک «ر»
۲۳۷	ردیف استاد اسماعیل مهرتاش بر اساس کوک «سل»
۲۴۴	ردیف استاد طاهرزاده بر اساس کوک «دو»
۲۵۷	بیوگرافی و خاطرات بزرگان موسیقی و هنرمندان
۲۵۷	خاطره آشنایی با استاد پازوکی
۲۶۰	به بهانه ی درگذشت استاد ناصر مجرد
۲۶۲	خاندان موسیقی ایران زمین
۲۶۴	بیوگرافی مختصر خاندان هنر موسیقی اصیل و ملی ایران زمین تا بیش از سه قرن
۲۷۶	دل نوشته ها: گذری بر زندگی استاد امین الله رشیدی
۲۸۱	اطلاعات عمومی
۲۸۱	آشنایی با انواع صدا در خوانندگی و کاربرد آنها در آواز خوانی
۲۸۲	انواع صدا در خوانندگی و آواز خوانی
۲۸۴	سلفژ در آواز خوانی
۲۸۵	تمرینی برای افزایش فضای تنفس
۲۸۵	مختصری بر قابلیت نفس گیری در خواندن
۲۸۵	تنفس شکمی در آواز

۲۸۵	تمرین ۱: تنفس عمیق
۲۸۶	تمرین ۲: خمیازه
۲۸۶	تمرین ۳: آوای «آ»
۲۸۶	تمرین ۴: آوای «اُ»
۲۸۶	تمرین ۵: آوای «م»
۲۸۷	هنر و سیمای هنرمندان
۲۹۰	فهرست نام خوانندگان
۲۹۴	منابع و مراجع

*تأثیر موسیقی بر مغز و بدن انسان - مغز و تفسیر بدن^۱

با چه فرایندی موسیقی بر مغز و بدن تأثیر می‌گذارد؟ چه میزان بر خلق و خو و احساسات، یادگیری و عملکرد آن مؤثر است؟ چگونه از موسیقی در جهت افزایش توجه و یادگیری در مطالعه استفاده کنیم؟ تأثیر موسیقی بر اضطراب و نقش آن و نوازندگی ساز در جهت بهبود ارتباط نواحی مختلف مغز چیست؟

موسیقی چگونه در انسان تأثیر می‌گذارد

اگر بخواهیم متوجه تأثیر موسیقی شویم باید آن را با پدیده‌ای نسبتاً مشابه مقایسه کنیم. شبیه‌ترین پدیده‌ای که می‌توان این مقایسه را انجام داد زبان و یا کلامی هست که انسان توسط آن با دیگری تعامل می‌کند. اگر بخواهیم چیزی را مثل یک سیب یا لیوان توصیف کنیم از کلمات استفاده می‌کنیم تا مخاطب، متوجه‌ی آن جسم و منظور ما شود. خصوصیات و فرم ظاهری و مواردی از این دست را در تلاش برای شناساندن آن به مخاطب انجام می‌دهیم. اما اگر سازی در دست ما قرار گیرد، با نوازندگی، نمی‌توان توصیفی از آن جسم را به مخاطب القاء کرد. برعکس هنگامی که پای احساسات در میان باشد، موسیقی، جادو می‌کند و نه تنها به واسطه‌ی آن ساز می‌توان مخاطب را متوجه حس خود کرد بلکه همان حال را می‌توان به او منتقل کرد و او آن را احساس کند و کاملاً دریافت کند و به نسبت‌هایی، دچار همان احساس نوازنده از غم یا شادی و یا ... گردد، جایی که زبان، از انتقال آن به مخاطب، قاصر هست. در توصیف احوالات شخصی، فرد نهایتاً با چند کلمه احساس خود را بیان می‌کند به طور مثال: غمگینم، خیلی دردمندم، شادم، بسیار هیجان‌زده هستم، و مواردی از این دست. اما برای نشان دادن عمق احساساتمان، ناچار از استفاده از کلمات بیشتر یا متفاوت‌تری خواهیم بود که تأثیر بیشتری بر مخاطب بگذارد اما نوازنده‌ی ساز اگر بخواهد حس خود را با ساز منتقل کند، می‌تواند چنان تأثیری بر مخاطب بگذارد که فاصله‌ی آن، با تأثیر کلامی بسیار بسیار زیاد و غیر قابل قیاس است.

^۱ بر اساس سخنرانی اندرو هوپرمن نورو ساینست، چشم پزشک و استاد دانشگاه استنفورد آمریکا - کانال کندوچنل

اگر شما به یک موسیقی گوش دهید که در باره ی تغییر فصل و آمدن بهار باشد و شعر و ریتم آن موسیقی، تداعی کننده ی بهار است، به طور ناخود آگاه، طراوت و شادابی را با شنیدن آن دریافت می کنید. حتی اگر شخص در درجاتی از غم باشد و به چنین موسیقی ای گوش دهد، شوری به او دست می دهد و حالش به سمت و سوی فضای موسیقی تغییر می کند.

وقتی موسیقی گوش می دهید، فقط چنین نیست که نوای موسیقی از طریق سنسورهای (دریافتگر) گوش شما به سیستم عصبی تان می رسد و آن را می شنوید بلکه سلول های عصبی بدن شما که با پالس های الکتریکی با یکدیگر و با سرعت های بسیار بالا با یکدیگر تماس پیدا می کنند، فرکانس موسیقی را دریافت کرده و تغییر وضعیت می دهند و با تغییرات متأثر از پالس های موسیقی دریافت شده، با یکدیگر تبادل ارتباط می کنند.

در این صورت بدن شما با فرکانس نوای ساز، همراستا، هماهنگ و هم نوا می شود و به بیانی دیگر، گویی که بدن تان به سازی برای نواختن آن موسیقی تبدیل می شود. به این ترتیب نوای حزن انگیز، شما را به غم، و نوای طربناک، شادی را در شما به وجود می آورد و حتی عمق این شادی و غم را نیز تجربه می کنید جایی که زبان از القای چنین عمقی از احساسات، ناتوان است.

با موسیقی نه تنها می توان «احساسات» نوازنده را دریافت، بلکه می توان «نیت» او را نیز متوجه شد. در مطالعه ای که به عمل آمده است صدای بمی را در نظر بگیرید که با فواصل زیاد به صدا درآید. صدایی که از طبلی بزرگ و با فاصله از هم نواخته می شود. این صدا، صرف نظر از ملیت افراد، یک حس مشترک تهاجم، بیدارباش، آماده باش و ... را در افراد مختلف پدید می آورد. حتی اگر این صدا با فرکانس بالاتری نواخته شود یا فواصل ضربات کمتر شود، شنوندگان، احساس جنگیدن و مقابله را پیدا می کنند.

انسان ها حتی از این خصیصه در کلام خود نیز استفاده می کنند و با آهنگین کردن کلام خود، سعی در تأثیر گذاری بر مخاطب دارند. چنانچه یک جمله ی تهدیدی را نمی توان با شکل احساسی بیان نمود یا جمله ای مهرآمیز را با آهنگی تهدیدآمیز به مخاطب بیان کرد. بنابراین با انتخاب ریتم جمله، نیت (اعم از تهدید، محبت و ...) خود را منتقل می کنیم. چنانچه جمله ای تهدیدآمیز را با فرمت سوالی و نرم بیان کنیم، در مخاطب، تعارضی به وجود می آید و حس تهدید را از آن جمله استنباط نمی کند. این چنین است که ریتم و آهنگ، نیت و قصد بیان کننده را برای مخاطب روشن می سازد.

خواننده گرامی

در جلد نخست این مجموعه از کتاب‌های آموزش آواز ملی و اصیل ایران زمین مروری گذرا بر هر دوازده مایه‌ی موسیقی ایرانی داشتیم. در هر فصل از دوازده فصل کتاب، پنج کار اجرایی اعم از آواز و یا تصنیف در هر مایه قرار داشت که هنرجو را به اختصار با فضای موسیقی ایران زمین آشنا سازد. جلد دوم به دستگاه شور، جلد سوم به آواز ابوعطا، جلد چهارم به آواز بیات ترک و جلد پنجم به آواز دشتی می‌پرداخت.

جلد ششم یعنی کتاب پیش رو، به معرفی آواز افشاری اختصاص دارد. در این کتاب نیز همچون جلد چهارم و پنجم یعنی کتاب بیات ترک و دشتی، بخش معرفی خاندان موسیقی ایران زمین منظور شده است. همچنین در بخش نت نگاری کتاب، نت آوازهای مطرح شده در کتاب نیز در بخش مربوطه برای علاقمندان نوازنده و خواننده ارایه شده است.

با سپاس از پروردگار که توفیق چاپ کتاب ششم را نیز به ما داد و با تمام سنگینی بارهای آماده سازی آن، امید تازه‌ای برای ادامه حرکت را برایمان مهیا ساخت. بدین وسیله از هنردوستان و صاحب نظران گرامی دعوت می‌کنیم تا با نظرات اصلاحی خود، ما را در جهت اشاعه موسیقی ملی و در این راه یاری رسانند.

